جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دستورالعمل ارائه خدمات به بیماران بین الملل

(IPD)

وزارت بهداشت درمان، آموزش پزشکی

وزیر

آبان ۱۴۰۲

مستندات:

بر اساس وظایف تعیین شده مطابق ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تدوین و ارائه سیاست ها، خط مشی‌ها و نیز برنامه ریزی برای فعالیت های مربوط به تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی، پژوهش، خدمات بهداشتی، درمانی، دارویی، بهزیستی و تأمین اجتماعی بعهده وزارت بهداشت میباشد. لذا این دستورالعمل در همین راستا به منظور تعیین خط مشی ها و ایجاد وحدت رویه جهت ارائه خدمات درمانی به بیماران بین الملل در کلیه بخشهای ارائه کننده خدمات مذکور تدوین گردیده است.

ماده ۱ –تعاریف: به منظور رعایت اختصار در این دستورالعمل:

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه: دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور

موسسه: موسسات سلامت دارای مجوز کمیسیون ماده ۲۰ قانون تشکیل وزارت بهداشت اعم از بیمارستان ها، مراکز جراحی محدود، آزمایشگاه‌ها و مراکز تصویربرداری، مراکز درمان ناباروری، درمانگاهها و سایر مراکز ارائه خدمات درمانی سرپایی

مجوز: مجوز پذیرش بیماران بین الملل (IPD: International Patient Department) صادره از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به منظور ارائه خدمات درمانی به گردشگران سلامت

گردشگر سلامت یا بیمار بین الملل: اتباع غیر ایرانی که با هدف دریافت خدمات تشخیصی و درمانی به ایران مراجعه کرده است و بیش از ۲۴ ساعت و کمتر از یکسال در کشور ایران اقامت داشته باشد.

هیأت أمنا: هیأت أمنای دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی

مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت: موسساتی که خدمات تشخیصی، درمانی، توانبخشی و خدمات تسهیل‌گری به بیمار ارائه می نمایند.

ماده ۲–مراکز مشمول دستورالعمل:

این دستورالعمل شامل کلیه موسسات ارائه دهنده خدمات درمانی و تشخیصی دولتی، عمومی غیردولتی، خیریه و خصوصی مجاز و دارای گواهینامه پذیرش بیماران بین‌الملل اعم از بیمارستان‌ها، مراکز جراحی محدود، مراکز ارائه خدمات درمانی سرپایی نظیر درمانگاه‌های عمومی و تخصصی، آزمایشگاه‌ها و مراکز تصویربرداری، مراکز درمان ناباروری و سایر مراکز ارائه‌دهنده خدمات تخصصی و نیز مطب‌ها می باشد.

ماده ۳– خدمات مشمول:

کلیه خدماتی که مجوز ارائه آن طبق شرایط مندرج در « آیین نامه ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل» به موسسه داده شده است.

ماده ۴– نرخ ارائه خدمات:

الف- نرخ بر اساس نرخ رقابتی به صورت ارز (یورو)، دارای دامنه حداقل و حداکثر (کف و سقف) برای خدمات تشخیصی و درمانی تعیین می گردد. این دامنه توسط وزارت بهداشت تعریف می شود.

ب- به منظور افزایش رقابت‌پذیری و جذب گردشگران سلامت، نرخ‌های قابل دریافت از بیماران بین‌الملل در مراکز درمانی دولتی براساس مصوبه هیأت أمنای دانشگاه مربوطه و حسب مورد به تفکیک مراکز تابعه در دامنه مورد تائید وزارت بهداشت تعیین می شود. مبالغ سقف و کف نرخ مورد تائید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور برای کلیه مراکز درمانی اعم از دولتی و غیر آن در جدول پیوست ۱ ارائه شده است.

ج- ملاک تعیین و محاسبه نرخ خدمات به بیماران بین الملل برای سایر خدمات خارج از جدول مذکور، سه تا پنج برابر نرخ بخش خصوصی مصوب هیات محترم وزیران در هر سال شامل جزء حرفه ای، جزء فنی خدمات و اتاق عمل، هتلینگ، نرخ خدمات و مراقبتهای پرستاری، خدمات پاراکلینیک و هزینه خدمات پایه و لوازم مصرفی مشترک بخش های بستری و ملزومات (بدون احتساب هزینه دارو ، پروتزها و تجهیزات مصرفی خاص) میباشد. این نرخ ها میبایست بر اساس یورو به بیمار اعلام گردد.

تبصره ۱: هزینه دارو ، پروتزها و تجهیزات مصرفی خاص در خدمات مشمول بند (ج) بصورت جداگانه و بر اساس فاکتور رسمی قابل محاسبه و اخذ میباشد.

تبصره ۲: موسسه مکلف است در زمان پذیرش، هزینه نهایی محاسبه شده خدمات (تعرفه خدمت + هزینه دارو، پروتزها و تجهیزات مصرفی خاص) را بر اساس نرخ ارزی (یورو) به بیمار یا نماینده قانونی وی اعلام نماید. اخذ هر گونه وجه خارج از هزینه نهایی محاسبه شده خدمات تخلف محسوب میگردد.

د- نرخ های خدمات گردشگری سلامت به صورت گلوبال تعیین گردیده و اخذ هرگونه وجه تحت هر عنوان خارج از نرخ مصوب (به استثنای مواردی‌که در جدول پیوست تصریح گردیده است) از بیمار بین‌الملل توسط موسسه مجاز نمی‌باشد.

ه- مؤسسه می‌بایست نسبت به درج جزئیات خدمت اعم از نرخ قابل اخذ (به یورو)، شرح خدمت، تجهیزات و توانمندی‌های مؤسسه در تارنمای اختصاصی خود اقدام نماید.

ماده ۵–فرایند دریافت هزینه درمان از طریق بانک:

الف- برای اخذ هزینه خدمات (اعم از پیش پرداخت یا تسویه نهایی)، موسسه می‌بایست نسبت به عقد قرارداد معتبر (علاوه بر نسخه فارسی) به زبان انگلیسی یا عربی یا زبان بیمار با خود وی یا ولی قانونی و یا موکل وی اقدام نموده، ضمن تکمیل فرم های مربوطه (پیوست۲) نسبت به ارجاع پرداخت کننده به شعبه و یا باجه بانکی مستقر در موسسه اقدام نماید.

بیمار (و یا همراهان بیمار) با مراجعه به بانک و یا باجه بانکی مستقر در موسسه نسبت به پرداخت هزینه خدمات بر اساس صورتحساب به صورت ریال (معادل ارزی نرخ خدمات بر اساس نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی (ETS)) اقدام می کند.

ب–شعبه بانکی و یا باجه بانکی مستقر در موسسه یا شعبه بانک عامل بر اساس نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی (ETS) نسبت به محاسبه معادل ریالی نرخ خدمات اعلامی در صورتحساب اقدام نموده، معادل ۱۰۰٪ ریالی را به حساب درآمد اختصاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز کند. حساب درآمد اختصاصی توسط موسسه به رئیس شعبه معرفی می شود.

ج- بانک پس از وصول هزینه درمان نسبت به تکمیل بخش پایین صورتحساب و پرفراژ فیش واریزی به خزانه و مهر و امضای صورتحساب اقدام می کند.

د- درصورتی که مبلغ پیش پرداخت بیمار به صورت علی الحساب در هنگام پذیرش بیمار، بیشتر از مبلغ هزینه شده باشد، در هنگام ترخیص بیمار، موسسه باید نسبت به عودت مبلغ براساس نرخ ETS اقدام نماید.

ماده ۶ _ اطلاع رسانی :

الف- موسسه مکلف است اطلاعات زیر را دقیقا بر روی تارنمای موسسه به زبان انگلیسی، فارسی و زبان غالب بیماران مراجعه کننده اعلام کند از جمله:

۱- نرخ بسته خدمتی به یورو و به صورت گلوبال

۲- خدماتی که موسسه در صورت نیاز در فرایند درمان به بیمار ارائه خواهد کرد.

۳- هتلینگ، برند و کیفیت تجهیزاتی که حین درمان به بیمار ارائه می‌شود حسب مورد با تصمیم رئیس موسسه

۴- لیست اسامی پزشکان و جراحانی که خدمت را به تفکیک درمان ارائه می‌کنند.

۵- سابقه علمی پزشکان و جراحانی که خدمات را در بخش IPD ارائه می کنند.

ب- موسسه باید نسبت به اعلام راه های برقراری ارتباط از قبیل شماره تلفن ثابت، همراه ، نشانی فضای مجازی ، دورنما و یا ایمیل خاص برای پاسخگویی به بیماران بین الملل اقدام کند.

ج- موسسه می تواند به منظور بازاریابی، اطلاعات زیر را بر روی وبگاه خود اعلام نماید. در هر حال موسسه مکلف است نسبت به ارائه کلیه خدمات اعلامی در وبگاه مطابق دستورالعمل ضوابط فعالیت واحد بیماران بین المللی در موسسات پزشکی ابلاغی وزارت بهداشت اقدام کند.

۱- امکانات هتلینگ اقامتی منطبق بر آیین نامه ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل

۲- امکان مکالمه بین المللی در طول اقامت بیمار و همراهان در بیمارستان

۳- امکان تسعیر ارز در بانک مستقر در محوطه بیمارستان

۴- امکان استفاده از اینترنت از طریق wifi

۵- امکان استفاده از برق با ولتاژ مختلف برای استفاده وسایل شخصی الکترونیکی

۶- ارائه مدارک پزشکی به بیمار پس از ترخیص

۷- ارائه صورت حساب بین المللی به بیمار

۸- امکان ارائه شرح خدمات و دعوتنامه به بیمار جهت أخذ ویزای درمانی به ایران

ماده ۷– نظارت:

الف- موسسات مشمول موظفند با ایجاد تارنمای اختصاصی مرکز نسبت به درج نرخ های خدمات قابل ارائه به گردشگران سلامت به یورو طابق ضوابط ماده ۴ این دستورالعمل اقدام کنند. دانشگاه مکلف است تمام نرخ های مصوب را مطابق دستورالعمل در سامانه های اطلاعاتی خود ثبت کند.

ب- موسسه مکلف به درج کلیه خدمات به بیماران بین‌الملل در سامانه‌های اطلاعاتی و ارسال آن‌ها به سامانه سپاس است. عدم ارسال اطلاعات درمانی بیماران بین الملل به سامانه مذکور موجب اخطار و لغو مجوز ارائه خدمت به بیماران بین الملل می شود.

ج- اداره نظارت و اعتبار بخشی دانشگاه، مسئول پایش و نظارت بر حسن اجرای نرخ های مصوب می‌باشد.

د- مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به دریافت هزینه های درمان از گردشگران سلامت، اداره نظارت و اعتباربخشی معاونت درمان دانشگاه خواهد بود.

ه- موارد ذیل جزء تخلفات مراکز و موسسات مشمول بوده، ادارات نظارت دانشگاه‌ها موظف به پیگیری آنها خواهند بود:

۱- دریافت هرگونه وجهی خارج از سقف نرخ تعیین شده توسط وزارت بهداشت

۲- دریافت هرگونه وجه بدون ارائه رسید رسمی

۳- دریافت هرگونه وجه در ازای خدمات سلامت در خارج از صورت حساب ارائه شده به بیمار

۴- هرگونه تبانی مالی بین موسسات و مراکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت به تشخیص معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی مربوطه

د-ضمانت اجرای این بند، ماده ۳۳ آیین نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستانها و نیز کمیسیون ماده ۱۱ قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی درمانی می باشد. به این نحو که صدور سه تذکر ماده ۳۳ آیین نامه فوق الذکر منجر به کاهش درجه اعتبار بخشی بیمارستان خواهد شد و همچنین با تشخیص کمیسیون ماده ۱۱ پرونده متخلفین به مراجعه قضایی صالح ارجاع خواهد گردید. بررسی این تخلفات با اداره بازرسی و ارزیابی کارشناسان معاونت درمان دانشگاه خواهد بود.

ماده ۸– سایر مقررات:

الف- موسسه می‌تواند در قالب نرخ ابلاغی و به منظور بازاریابی و جذب حداکثر بیماران بین المللی، نسبت به ارائه خدمت با دارو و یا تجهیزات پزشکی ایرانی و غیر ایرانی به انتخاب و رضایت بیمار اقدام کند. موسسه می‌تواند نسبت به انجام تبلیغات این موارد در پایگاه تارنمای خود اقدام کند ولی مجاز به افزایش نرخ مازاد بر نرخ درج شده در تارنما نیست.

ب- موسسه می‌تواند نسبت به عقد قرارداد با بیمارستان‌های خارج از کشور و یا شرکت های تسهیل گر جهت پذیرش بیمار از آن کشور اقدام کند.

تبصره: نحوه و میزان پرداخت حق‌الزحمه از سوی موسسات دولتی و دانشگاهی به طرف‌های مورد اشاره در این بند بر اساس مجوز هیئت امناء دانشگاه/دانشکده مربوطه می باشد.

د- موسسات می توانند درخصوص دارو و لوازم و تجهیزات مورد اشاره از محصولات خارجی نیز برای بیماران بین‌الملل استفاده نمایند.

و- موسسه می تواند جهت جذب بیماران بین‌الملل نسبت به عقد قرارداد با شرکت های مجاز که مجوز آنها توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و طبق ضوابط ابلاغی وزارت متبوع صادر گردیده است با رعایت سایر مقررات این دستورالعمل اقدام کند.

ز- ارائه خدمت و دریافت هزینه خدمات در موسسات غیردولتی تابع مقررات و قوانین مربوطه از جمله مفاد این دستورالعمل و آیین نامه ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل در موسسات پزشکی می‌باشد و کلیه مراکز درمانی و موسسات پزشکی برای

دریافت هزینه خدمات به صورت ارز بین الملل مکلف‌اند صرفا از طریق سیستم بانکی و صرافی‌های مجاز با رعایت قوانین و مقررات مربوطه اقدام کنند.

ماده ۹– نرخ مراجعات بیماران غیر ایرانی خارج از شمول گردشگری سلامت:

نرخ ارائه خدمات درمانی برای مراجعه کنندگان غیرایرانی که به هر دلیل خارج از تعریف استاندارد گردشگری سلامت به موسسات درمانی مراجعه می نمایند مشمول نرخ‌های مصوب شورای عالی بیمه خواهد بود.

ماده ۱۰- این دستورالعمل در ۱۰ ماده تصویب و۱۵ روز پس ازتاریخ انتشار لازم الاجرا می‌باشد .

ضمائم

۱- **جدول نرخ خدمات شایع در گردشگری سلامت**

نرخ خدمات گردشگری سلامت

ردیف	خدمت	حداقل نرخ (یورو)	حداکثر نرخ (یورو)
1	جراحی تومور مغز	7,000	12,000
2	جراحی تومور نخاعی	3,500	6,000
3	اصلاح تنگی کانال ستون فقرات گردنی	3,500	5,500
4	اصلاح تنگی کانال ستون فقرات کمری	3,000	5,500
5	جراحی دیسک کمر	3,500	5,500
6	شنت گذاری یا خروج شنت	2,000	3,500
7	اصلاح جراحی اسکولیوزیس (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	9,500	15,000
8	پیوند کلیه (هزینه دارو ها و لوازم مصرفی بخش بصورت جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	6,000	9,000
9	پیوند کبد از دهنده زنده (هزینه دارو ها و لوازم مصرفی بخش بصورت جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	12,000	18,000
10	پیوند مغز استخوان اطفال (هزینه دارو ها و لوازم مصرفی بخش بصورت جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	13,000	20,000
11	پیوند مغز استخوان بالغین (هزینه دارو ها و لوازم مصرفی بخش بصورت جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	9,000	15,000
12	تعویض مفصل زانو (یک طرف) (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	3,500	5,500
13	تعویض مفصل لگن (یک طرف) (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	3,000	5,000
14	تعویض مفصل شانه (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	3,000	5,000
15	آرتروسکوپی و سایر جراحی های شانه	2,500	4,000
16	آرتروسکوپی و سایر جراحی های زانو	2,500	4,000
17	اصلاح دفورمیتی های ستون فقرات (از جمله اسکولیوزیس) (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	8,000	13,000
18	رادیکال نفرکتومی	2,000	3,500
19	یورتروپلاستی	1,000	2,000
20	جراحی پروستات (TURP)	1,000	2,000
21	جراحی تومور مثانه (TURT)	1,000	2,000
22	رادیکال پروستاتکتومی	1,500	2,500
23	جراحی هیدروسل	500	1,500

24	جراحی واریکوسل	500	1,500
25	هایپوسپادیازیس (دیستال) اطفال	900	1,500
26	دیالیز	150	250
27	سزارین	900	1,500
28	زایمان طبیعی	700	1,100
29	هیسترکتومی لاپاروسکوپیک	2,000	3,000
30	آندومتریوز پیشرفته	2,500	3,500
31	کورتاژ تشخیصی	450	750
32	هیستروسکوپی	700	1,100
33	لقاح آزمایشگاهی (IVF)	650	1,000
34	میکرواینجکشن (ICSI)	800	1,300
35	TESE	350	600
36	جراحی میوم	1,000	1,600
37	حاملگی نابجا EP	900	1,500
38	رینوپلاستی	1,500	2,500
39	ابدومینوپلاستی	3,200	5,300
40	بلفاروپلاستی فوقانی	400	650
41	بلفاروپلاستی تحتانی	500	800
42	کارگذاری پروتز سینه (هزینه پروتز جداگانه قابل محاسبه و اخذ میباشد.)	1,000	1,500
43	ماموپلاستی کاهشی	2,000	3,000
44	لیفت صورت و گردن	1,500	2,500
45	لیفت پیشانی اندوسکوپیک	600	1,000
46	لیفت ابرو (شقیقه)	400	650
47	براکیوپلاستی	700	1,000
48	لیفت ران	700	1,000
49	اتوپلاستی یک طرفه	1,000	1,500
50	اتوپلاستی دو طرفه	2,000	3,000
51	شکاف لب	1,500	2,500
52	شکاف کام	1,500	3,000
53	تزریق بوتاکس	70	100
54	تزریق ژل	80	130
55	نمونه برداری پوستی	15	25

56	کرایوتراپی	20	30
57	انواع لیزر	50	250
58	درمان بستری بیمار پمفیگوس (یک هفته)	1,000	1,600
59	درمان بستری بیمار پسوریازیس	800	1,300
60	تزریق چربی	500	800
61	برداشت خال هر عدد	30	50
62	RPR	40	65
63	ساب سیژن (اسکار یا اکنه)	70	120
64	تزریق داخل ضایعه خوش خیم	25	40
65	تانسیلکتومی	600	1,000
66	سپتورینوپلاستی	1,800	3,000
67	تمپانوپلاستی	1,000	2,000
68	ماستوئیدکتومی	1,400	2,300
69	لارنژکتومی	1,600	2,600
70	کاشت حلزون (بدون احتساب Device)	1,500	2,500
71	تمپانوستومی(VT دوطرفه)	800	1,300
72	CABG	10,000	16,000
73	جراحی تومورهای قاعده جمجه	8,200	13,500
74	جراحی کاتاراکت یک چشم	800	1,300
75	ویترکتومی	2,000	3,300
76	پیوند قرنیه	1,500	2,500
77	درمان جراحی گلوکوم (ترابکولکتومی)	1,300	2,100
78	اصلاح استرابیسم	700	1,300
79	اصلاح جراحی پتوز (دو پلک)	800	1,300
80	لازک هر دو چشم PRK	700	1,100
81	فمتولیزیک و SMILE	1,000	1,700
82	تزریق آوستین یک چشم	150	250
83	داکریوسیستورابنوستومی (DCR)	650	1,000

۲- صورت‌حساب پرداخت خدمات گردشگری سلامت

صورت‌حساب پرداخت خدمات گردشگری سلامت

شعبه محترم بانک .....، خواهشمند است نسبت به دریافت معادل ..... یورو (..... یورو به حروف) €.....

از بیمار/همراه بیمار با نام (نام بیمار) .....

Patient's Name: ..... Pass. No.: .....

تبعه کشور ..... و شماره گذرنامه ..... اقدام نموده، معادل ریالی آن بر اساس نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی (ETS) را به حساب شماره ..... نزد خزانه‌داری کل کشور به نام درآمد اختصاصی ..... واریز فرمایید.

این صورت‌حساب در تاریخ جاری.....(به حروف .....) صادر گردیده، در غیر آن معتبر نمی‌باشد.

بدیهی است هرگونه هزینه و کارمزد تبدیل اسعار و واریز بر عهده بیمار خواهد بود.

مسئول درآمد مرکز درمانی:

تاریخ: **مهر و امضاء:**

بانک ..... شعبه: ..... تاریخ:.....

واریز به حساب .....

مبلغ واریز به عدد: ..... ریال Rial.....

مبلغ واریز به حروف: ..... ریال

مشخصات واریز کننده

Depositor

Name: Pass. No.:

Address:

Signature:

۳- قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ تصویب:1367/03/03
مرجع تصویب : مصوبات مجلس شورا
.....

ماده ۱۲ : صدور، تمدید و لغو موقت یا دائم پروانه‌های:

الف - مؤسسات پزشکی، دارویی، بهزیستی و کارگاهها و مؤسسات تولید مواد خوراکی و آشامیدنی و بهداشتی و آرایشی.

.....

ماده ۱۵ : تعیین مبانی محاسبه هزینه‌های خدمات تشخیصی و درمانی، دارویی، بهزیستی و تعیین نرخ‌های مربوط در بخش دولتی و غیر دولتی وتعیین شهریه آموزش‌های غیر رسمی و آزاد در زمینه‌های مختلف علوم پزشکی.

.....

ماده ۱۶ : تعیین ضوابط مربوط به ارزیابی، نظارت و کنترل بر برنامه‌ها و خدمات واحدها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی، بهداشتی، درمانی وبهزیستی و انجام این امور بر اساس استانداردهای مربوطه.